

บทสรุปผู้บริหาร

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรป่าไม้ แร่ธาตุ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีพื้นที่อันกว้างใหญ่ไพศาลทั้งพื้นที่บกและพื้นที่น้ำ ทำให้ประชากรอินโดนีเซียโดยภาพรวมมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ท้องตลาดเป็นจำนวนมากและมีความหลากหลาย แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคของประชากรที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้อินโดนีเซียมีความจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากนานาประเทศเพื่อการบริโภคภายในประเทศ

ในการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากต่างประเทศ เพื่อให้การดูแลและควบคุมด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายทางด้านเศรษฐกิจที่ต้องการเป็นประเทศอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และนโยบายในการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการนำเข้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ เพื่อมิให้เกิดการแข่งขันกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยเกษตรกรอินโดนีเซีย ได้มีการกำหนดกฎระเบียบและมาตรการต่างๆ ที่สำคัญ สำหรับการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อมาบริโภค อาทิเช่น 04/Permentan/PP.340/2/2015 ว่าด้วยการควบคุมความปลอดภัยทางอาหารของการนำเข้าและส่งออกพืชอาหาร (Pengawasan Keamanan Pangan terhadap pemasukan dan pengeluaran Pangan Segar asal tumbuhan), 55/Permentan/KR.040/11/2016 ว่าด้วยการควบคุมความปลอดภัยทางอาหารของการนำเข้าพืชอาหาร (Pengawasan Keamanan Pangan terhadap pemasukan Pangan Segar asal tumbuhan)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และความปลอดภัยของอาหารที่นำเข้มายังอินโดนีเซียจะอยู่ภายใต้หน่วยงานกำกับดูแลด้านอาหารและยาของประเทศอินโดนีเซีย (Badan Pengawas Obat dan Makanan) ซึ่งมีหน้าที่ในการออกใบรับรองผลิตภัณฑ์และการรับรองมาตรฐานความปลอดภัย, ประสิทธิภาพ, ประโยชน์และคุณภาพ, เป็นผู้ตรวจสอบรวมทั้งดำเนินการสืบสวนและสอบสวนในด้านการกำกับดูแลอาหารและยา, หน่วยงานกักกันทางการเกษตร (Badan karantina pertanian) มีหน้าที่ในการดำเนินการกักกันสัตว์และพืช ตลอดจนการตรวจสอบและกำกับดูแลความปลอดภัยทางชีวภาพต่างๆ, ศูนย์คุ้มครองพันธุ์พืชและการออกใบอนุญาตเกษตรกรรม (Pusat Perlindungan Varietas Tanaman dan Perizinan Pertanian(PPVTPP)) มีหน้าที่ในการออกใบรับรองการอนุญาตการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมแก่ผู้ประสงค์จะทำกรนำเข้าสินค้าเกษตรกรรม และหน่วยงานหลักที่สำคัญอีกหน่วยงานคือกระทรวงการค้า (Kementerian

Perdagangan) ที่ทำหน้าที่ในการดูแลบริหารจัดการการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในการนำเข้า จำเป็นจะต้องได้รับอนุญาตการนำเข้าจากกระทรวงการค้าจึงจะสามารถทำการนำเข้าได้

โดยสรุปจะพบว่า อินโดนีเซียให้ความสำคัญกับคุณภาพของอาหารและสุขอนามัยของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ด้วยระบบการลงทะเบียนและตรวจสอบผู้นำเข้ารวมถึงการกำหนดกฎระเบียบและมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ที่มีการแก้ไขกฎระเบียบและมาตรการต่างๆ อยู่ตลอด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเศรษฐกิจของประเทศ ที่เน้นการเป็นผู้ผลิตและส่งออกมากกว่าเป็นผู้นำเข้า และต้องการจะมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้นำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารของอินโดนีเซียจำเป็นต้องศึกษาและติดตามข่าวสาร สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบและมาตรการต่างๆ ของอินโดนีเซียอยู่ตลอด เพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินธุรกิจหรือการนำเข้าเกิดข้อผิดพลาดและสามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง และผู้ประกอบการหรือเกษตรกร/ผู้ผลิต ควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานตามที่ได้มีการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งจะเป็นวิธีลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของอาหาร รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นที่ดีให้กับผู้ค้าและผู้บริโภคอีกด้วย

แต่ละปีอินโดนีเซียมีการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจำนวนมากจากต่างประเทศ รวมทั้งประเทศไทยซึ่งถือเป็นประเทศนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญของอินโดนีเซียประเทศหนึ่ง โดยสินค้าเกษตรกรรมที่มีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีในตลาดอินโดนีเซียได้แก่ ผลไม้สดและแห้ง โดยเฉพาะลำไยสดที่ยังคงเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย สำหรับทุเรียนยังคงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคแต่เนื่องจากอินโดนีเซียเองเริ่มจะมีการปลูกทุเรียนกันมากขึ้น จึงมีการหันมาเน้นบริโภคทุเรียนภายในประเทศและลดการนำเข้าทุเรียนจากต่างประเทศ ในส่วนสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรอื่นๆ ของไทย ที่มีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีในตลาดอินโดนีเซีย อาทิ ข้าวโพด ถั่ว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง หอมหัวใหญ่ หอมหัวเล็ก กระเทียมสดหรือแช่เย็น เครื่องเทศและสมุนไพร เนื้อปลาสดแช่แข็ง ปลาสดแช่แข็ง ปลามีชีวิตและพันธุ์ปลาน้ำจืดและคอกน้ำจืด ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป อาหารสัตว์เลี้ยงไข่ม้วนและน้ำมันจากพืชและสัตว์ เป็นต้น ถึงแม้อินโดนีเซียจะมีมาตรการเน้นให้ประชากรหันมาบริโภคผลิตภัณฑ์ภายในประเทศมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามโดยภาพรวมสินค้าที่มีการนำเข้าไปยังอินโดนีเซียก็ยังเป็นที่ต้องการและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอด ถึงแม้อินโดนีเซียจะพยายามลดอัตราการนำเข้าจากต่างประเทศก็ตาม

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ก
บทที่	
1 บทนำ	1
2 รู้จักกับประเทศอินโดนีเซีย	4
2.1 อินโดนีเซียกับความหลากหลายที่น่าค้นหา	5
2.2 ภาพรวมเศรษฐกิจอินโดนีเซีย	16
2.3 ลักษณะภูมิศาสตร์กับการใช้พื้นที่สำหรับภาคการเกษตร	26
2.4 กฎระเบียบและมาตรการนำเข้าและส่งออกอาหารของอินโดนีเซีย	27
3 ภาพรวมของตลาดสินค้าเกษตรและอาหารของอินโดนีเซีย	31
3.1 ภาพรวมสินค้าเกษตรและอาหารของอินโดนีเซีย	31
3.2 การนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารของอินโดนีเซีย	36
3.3 ช่องทางการกระจายสินค้าเกษตรและอาหารของอินโดนีเซีย	47
4 โครงสร้างและบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารของอินโดนีเซีย	
4.1 หน่วยงานกำกับดูแลด้านอาหารและยา (Badan Pengawas Obat dan Makanan)	53
4.2 หน่วยงานกระทรวงการเกษตร (Kementerian pertanian).....	62
4.3 หน่วยงานกักกันทางการเกษตร (Badan karantina pertanian)	64
4.4 หน่วยงานศูนย์คุ้มครองพันธุ์พืชและการออกใบอนุญาตเกษตรกรรม (Pusat Perlindungan Varietas Tanaman dan Perizinan Pertanian(PPVTPP))	76
4.5 กระทรวงการค้า (Kementerian Perdagangan)	80

4.6	อธิบดีกรมศุลกากรและสรรพสามิต (Direktorat Jenderal Bea dan Cukai)	90
4.7	อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา (Direktorat Jenderal Kekayaan Intelektual)	121
4.8	สถาบันประเมินผลอาหาร, ยา และเครื่องสำอางสภากุลามะอิน โดนีเซีย (Lembaga Pengkajian Pangan Obat-obatan dan Kosmetika Majelis Ulama Indonesia)	139
5	กฎระเบียบและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหารของอิน โดนีเซีย	146
5.1	ภาพรวมของมาตรการความปลอดภัยด้านอาหาร	146
5.2	กฎระเบียบและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของอาหาร	150
5.2.1	กฎระเบียบและมาตรการด้านวัตถุเจือปนอาหาร	150
5.2.2	กฎระเบียบและมาตรการด้านสารปนเปื้อน	178
5.2.3	กฎระเบียบและมาตรการด้านสีผสมอาหาร	179
5.2.4	กฎระเบียบและมาตรการคุณภาพด้านจุลชีววิทยา.....	180
5.2.5	กฎระเบียบและมาตรการด้านอาหารฉายรังสี (Food Irradiation)	181
5.2.6	กฎระเบียบและมาตรการด้านส่วนประกอบและการติดฉลากสินค้า	183
5.3	กฎระเบียบและมาตรการการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารของอิน โดนีเซีย	
5.3.1	การนำเข้าพืชสวน	186
5.3.2	การนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืชสวน	193
5.3.3	การนำเข้าข้าว	196
5.3.4	การนำเข้าปศุสัตว์	199
5.3.5	การนำเข้าสัตว์น้ำ	203
5.3.6	การนำเข้าซากสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	208
5.3.6	การนำเข้าผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ผ่านกระบวนการหรือแปรรูป	212
5.3.7	การนำเข้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอาหารอื่นๆ	214

5.4 กฎระเบียบและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอาลาของอินโดนีเซีย	218
5.5 การตรวจและกักกันสินค้าเกษตรและอาหาร	219
5.5.1 การกักกันพืช	219
5.5.2 การกักกันสัตว์	225
5.5.3 การกักกันปลา	225
5.6 มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของอินโดนีเซีย	229
6 สถานการณ์สินค้าเกษตรและอาหารไทยในอินโดนีเซีย	239
6.1 ผักและผลไม้	240
6.2 ปลาและอาหารทะเล	243
6.3 สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	245
แหล่งข้อมูลอ้างอิง	249